

Gulf of Bothnia Climate Change Assessment Physical Changes

Jari Haapala and the GoB CCA author team

Finnish Meteorological Institute

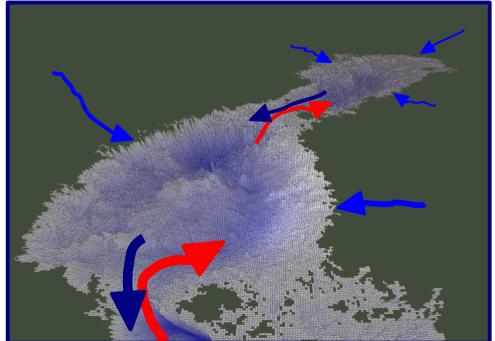
Background

- Gulf of Bothnia has been identified as a region where expected changes due to global climate change will be larger than in other regions of the Baltic Sea.
- IPCC and BACC reports provide foundations for global and local drivers of the GoB physico-biogeochemical system.
- SmartSea assessment examines regional/local climate change impacts and identifies robust signals, uncertainties and knowledge gaps.

• 20+ authors representing meteorogical, hydrological, oceanographic, marine biology, chemistry, geology, engineering, fishery research are contributing to

the assessment.

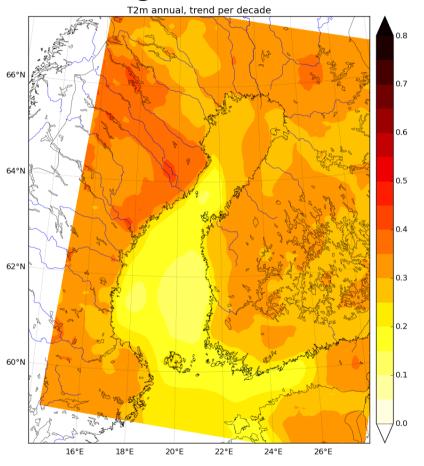
Key Findings: Atmosphere

Temperature and precipitation trends during 1961-2014

over land along the Finnish coast

		Temp (°C/ 10 yr)				
	Trends	DJF	MAM	JJA	SON	ANN
B1	Bothnian Bay	0.59	0.40	0.27	0.28	0.40
B2	the Quark	0.49	0.45	0.32	0.29	0.43
B3	Bothnian Sea	0.48	0.40	0.29	0.28	0.39
	G of Bothnia	0.54	0.40	0.30	0.28	0.41

Prec		(mm/	10 yr)	
DJF	MAM	JJA	SON	ANN
9	4	11	1	22
10	2	10	0	21
9	2	5	3	19
9	3	8	1	21

- Statistical significant increases in annual and seasonal mean temperature
- Largest warming during winter months, even ~0.6 °C/decade
- Increases also in winter precipitation
- Decreases rather than increases in mean wind speeds over land

Key Findings: Hydrography

HAILUOTO CENTRAL BOTHNIAN SEA Sea surface temperature anomaly at Hailuoto in June-August in comparison to averages in 1984-2010 Sea surface temperature anomaly at SR5 in comparison to average annual course in 1981-2010 Temperature anomaly [°C] 2005 Year Salinity at 0 m and at 100 m depth at station SR5 Temperature anomaly at 100 m depth in SR5 in comparison to average annual course in 1981-2010 8.0 7.5 Temperature anomaly [°C] 7.0 Salinity [g/kg] 5.5 5.0 1975 1995 2005 2015 1970 1975 1980 1985 1990 2000 2005 2010 2015 2020

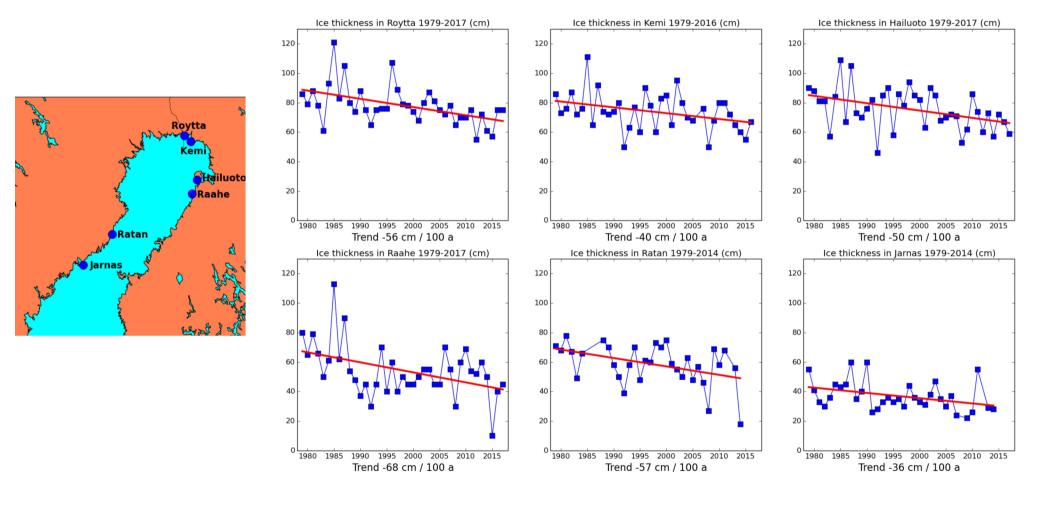
Time

- Observed trend ~ 0.3 °C/decade, large inter-annual variability
- Salinity changes reflect changes in the Baltic Proper

Year

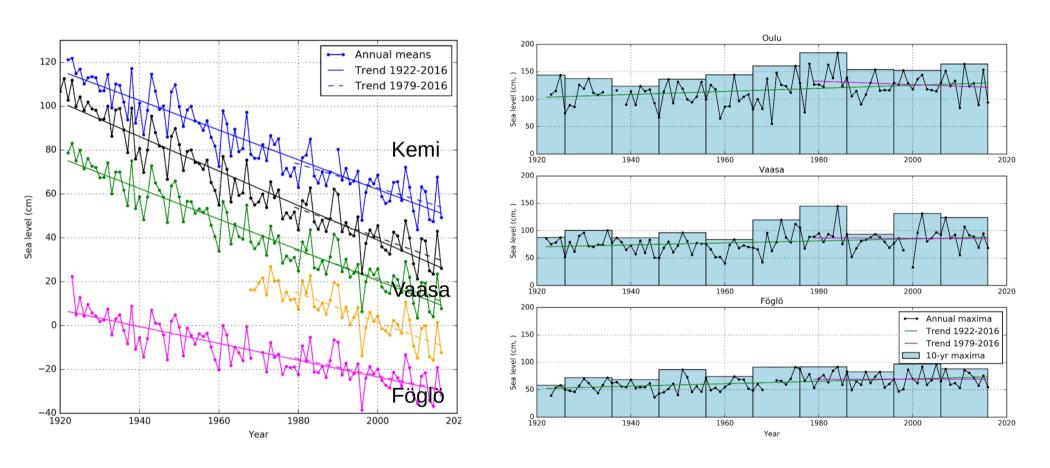
Key Findings: Sea Ice

- Ice thickness has decreased during the last 30+ years in all stations
- Winter 2015 was the first year when the central BoB was certainly ice free

Key Findings : Sea Level

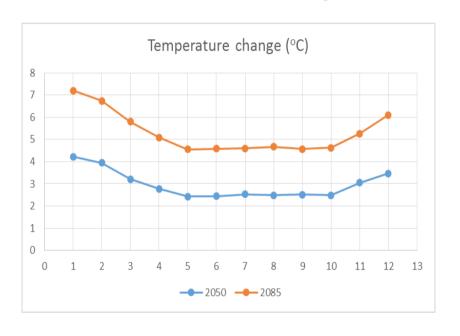

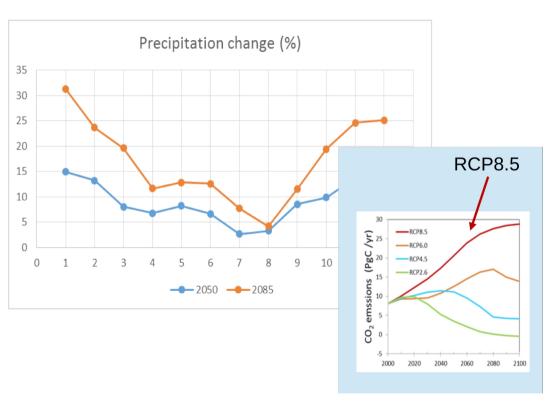
- Land uplift dominates long term sea level changes
- Trend of sea level decline has decreased during last 30 years
- Sea level extremes display long term increasing trend but not during last 30 a

Projected changes in atmospheric conditions

Multi-model (CMIP5) mean monthly changes under the RCP8.5 scenario along the Finnish coast of the Gulf of Bothnia

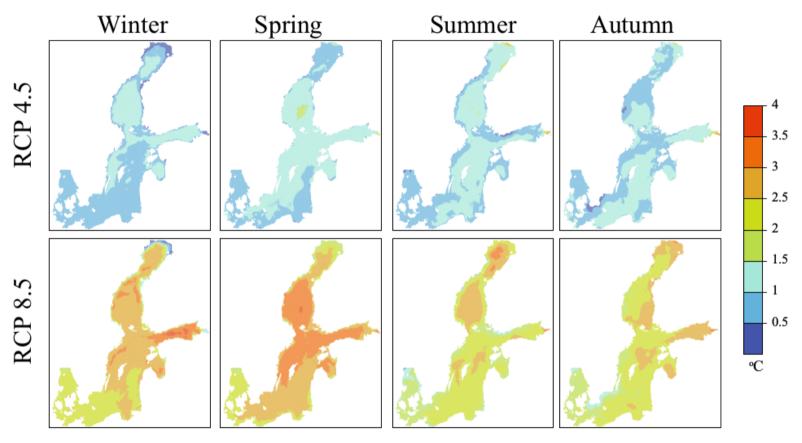

- Largest changes in winter, up +7 °C until end of century.
- Summer air temperature changes > 4 °C.
- Increase in precipitation, also enhanced in winter.

Projected changes in hydrography

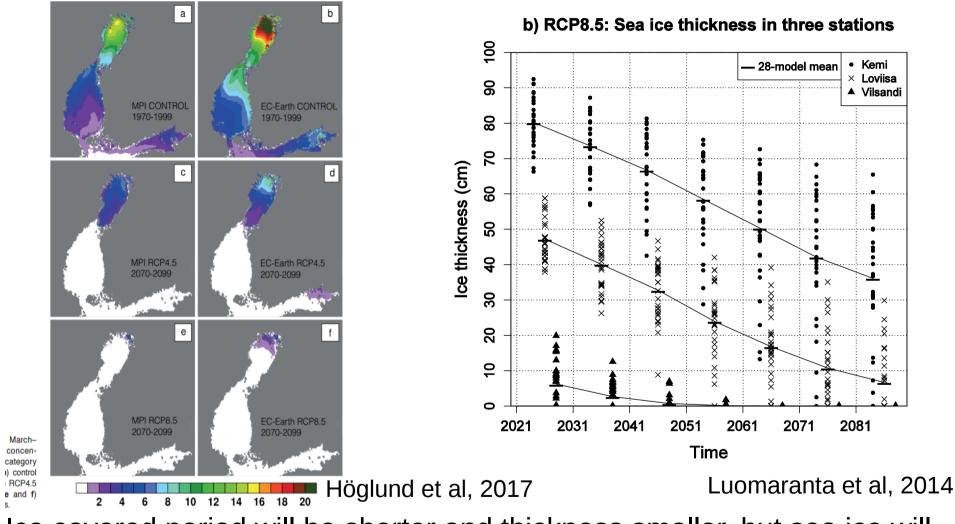

Saraiva et al, 2018

- Increase of the SST largest in the Gulf of Bothnia
- Change up to + 3.5 °C until end of century
- Salinity changes ~ 1.0 until end of century

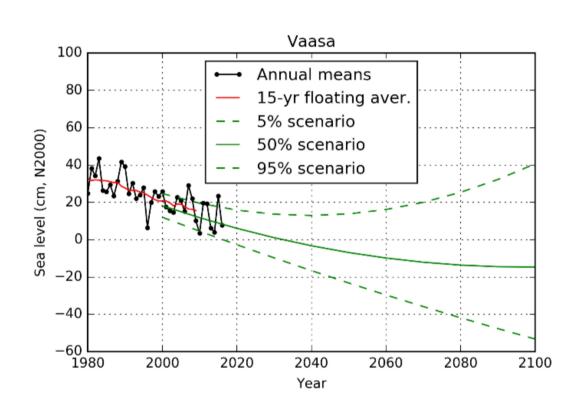
Projected changes on sea ice conditions

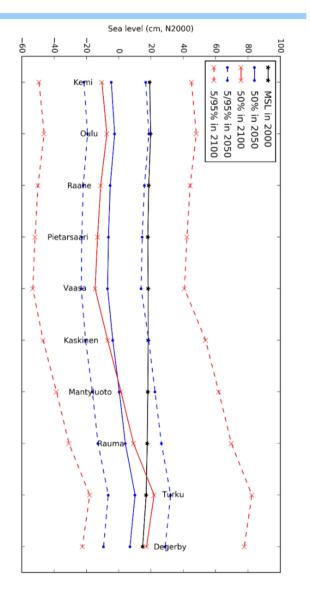

- Ice covered period will be shorter and thickness smaller, but sea ice will be formed still every winter in the Bay of Bothnia.
- Clear differences between RCP4.5 and RCP8.5 scenarios
- Inter-annual variability remains large

Projected changes in sea level

• Sea level decline will slow down or even halt in near future

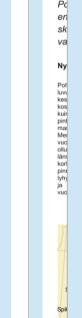

GoB Climate Change Fact Sheets

Projected change by around 2050

- Summarizes key messages of essential meteorological, oceanographic, biogeochemical variables and species
- Available from http://smartsea.fmi.fi/tulevaisuuden-pohjanlahti/
- Swedish edition will be made in 2019

Oceanographic variables	Season	Bay of Bothnia	Bothnian Sea
Sea surface temperature	winter	+	+
Sea sulface temperature	summer	+	+
Sea surface salinity	winter	(/)	(/)
Sea sunace samily	summer	-	-
Temperature, depth>100m	winter		1
	summer		1
Salinity, depth>100m	winter		(/)
Samily, depui>100m	summer		(/)
stratification	winter	1	1
Statification	summer	+	+
waya bajaht	winter	+	1
wave height	summer	0	0
water level	winter	-	-
water level	summer	-	-
Duration of ice covered	winter	-	
period	summer		
Ice thickness	winter	-	-
ice ulicniess	summer		
surface currents	winter	+	1
surface currents	summer	0	0

Ulapan ravinteet

Merenpinnan korkeus

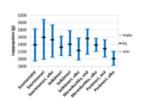
Kalankasvatus Pohjanlahdella

Valtioneuvoston strategisena tavoitteena on lähes kolminkertaistaa kasvatetun kalan tuotanto Manner-Suomessa vuoteen 2022 mennessä. Kansallisessa vesiviljelyn sijainninohjaussuunnitelmassa Pohjanlahti on tunnistettu tärkeäksi kasvualueeksi.

Nykytila

Suomessa kulutelusta ruokakalasta vain noin 10% on kasvalettu ja 6% kalaslettu Suomessa. Tuontirippuvuutta halutaan vähentää lisäämällä kotimaista kalatuotannoa Suurin osa ruokakalatuotannoata, 64 %, sijaitsee merellä, pääosin Ahvenanmaalla ja Saaristomerellä. Ympäristöministeriön ja Maa- ja Metsätalousministeriön laatiman sijainninohjaussuunnitelman mukaan erityisesti Selkämerelle ja Pohjanlahdelle voisi perustaa uusiak kasvatuslaatiloksia.

Parhaat kasvatusolosuhteet kirjolohelle on Etelä-Suomen merialueilla, jossa vesi vaihtuu hyvin. Nykyiset laitokset sijaitsevat pääosiin väli- ja ulkosaaristossa. Sijainninohjuasuunnitelman jälkeen yittäjät ovat saaneet uusia, aiempaa suurempia kasvatuslupia avomerialueilta. Avomerialueella ravinnekuomitus laimenee jolloin vaikutus herkille ranta-alueille on vähäisin. SmartSea-projektissa on tuotettu tietoa jatkokasvatuspaikkojen lisäksi poikastuotantoon ja kalojen talvehtimiseen soveltuvista alueista. Tätä voidaan hyödyntää muun muassa merialueiden suunnittelussa

Kirjolohen keskimääräinen loppupaino merialueella eri vuosien minimi ja maksimi), lähtöpainon ollessa 500 o

Nykyisten kasvatuslaitosten sijainti (punaiset pisteet) ja paikat joissa kirjoiohen kasvua ennustettiin tiedettyjen lämpötilaprofililen ja kasvukauden pituuden perusteella (keltaiset oisteet)

Tulevaisuus

Elinkeino ja ympäristöpoliitikan lisäksi myös ilmastonmuutos vaikuttaa kalankasvatukseen, mutta pääasiassa positiivisesti. Toistaiseksi lämpötilojen suhteen parhaat kasvualueet sijaitsevat Etelä-Suomessa, mutta jatkossa veden lämmetessä ja kasvukauden pidelessä kasvatuksen teho paranee Pohjanlahdella. Mikäli jäätä ei enää muodostu nykyiseen tapaan, kasvatus ja kalojen säilyttäminen on mahdollista avoimemmilla merialueilla myös talvella rannan läheisen talivivarastoinnin sijaan. Lämpimämmät vedet myös parantavat lämpöä suosivan kuhan ja siian kasvatuksen mahdollisuksia.

Ravinnekuormitus on kalankasvatusta ohjaava tekijä. Sadannan lisääntyminen kasvattaisi maatalouden ravinnekuormitusta, mikä saattaisi olla epäsuorana esteenä kalankasvatuksen laajenemiselle. Jos kasvatus siirtyy jatkossa avoimemmille merialueille ja myrstyt ilmaston ääri-ilmiöiden yleistyessä lisääntyvät, tulee kasvatusrakenteet suunnitella entistä kestävämmiksi sekä veneet turvallisiskis operoida kovissa olosuhteissa.

Markus Kankainen, Antti Kause, Jari Niukko (Luke)

